

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษาผลกระทบของสมรรถนะที่มีต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการและระดับปฏิบัติการของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้การศึกษาได้รับข้อมูลเพียงพอและเหมาะสมสำหรับการสรุปผล ผู้ศึกษาจึงกำหนดวิธีการการศึกษาโดยเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณจากการสำรวจความคิดเห็นของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินด้านความรู้ ด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชี มีรายละเอียดวิธีการดำเนินการศึกษา ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

3.3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

3.4 ความเที่ยงตรงและความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินที่เป็นข้าราชการที่ดำรงตำแหน่งนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการและนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับปฏิบัติการที่ทำหน้าที่ตรวจสอบบัญชีและจัดทำรายงานของผู้สอบบัญชี สังกัดสำนักตรวจสอบการเงินที่ 1-20 แบ่งเป็นนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการจำนวน 301 คน นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับปฏิบัติการจำนวน 323 คน รวมทั้งสิ้น 624 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 1 มีนาคม 2557)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา คือ นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินที่เป็นข้าราชการที่ดำรงตำแหน่งระดับชำนาญการ จำนวนอย่างน้อย 172 คนและระดับปฏิบัติการจำนวนอย่างน้อย 179 คน โดยใช้วิธีคำนวณของYamane (1967) ที่ระดับค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ร้อยละ 5 และแจกแบบสอบถามด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (convenience sampling) เมื่อผู้ศึกษาพบนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินที่เข้ามาปฏิบัติราชการในสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะแจกแบบสอบถามกับผู้นั้น เป็นจำนวนอย่างน้อยดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงขนาดกลุ่มตัวอย่างตามวิธีของ Yamane (1967) ที่ระดับค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ร้อยละ 5

ตำแหน่ง	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนตัวอย่าง (คน)
นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการ	301	172
นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับปฏิบัติการ	323	179
รวม	624	351

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ ใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ ดังต่อไปนี้

3.2.1 แบบสอบถาม

แบบสอบถามที่สร้างจากแนวคิด ผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับสมรรถนะทางวิชาชีพบัญชี เพื่อให้ตรงตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการศึกษาประกอบด้วยความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ทักษะทางวิชาชีพบัญชี จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ที่มีผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชี ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้ศึกษาออกแบบแบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง อายุราชการ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ทักษะทางวิชาชีพบัญชี จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ลักษณะแบบสอบถามแบบประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพงานสอบบัญชี ลักษณะแบบสอบถามแบบประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ ลักษณะแบบสอบถามเป็นคำถามแบบปลายเปิด แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับนั้น ได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง ระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับมาก

3 หมายถึง ระดับปานกลาง

2 หมายถึง ระดับน้อย

1 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

3.2.2 การสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็นนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการ จำนวน 3 คน นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับปฏิบัติการจำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 6 คน โดยใช้การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ ซึ่งกำหนดคำถามไว้ล่วงหน้าจากที่พบในการวิเคราะห์ผล การศึกษาเชิงปริมาณเพื่อนำข้อมูลมาประมวลร่วมกัน และสรุปผลการศึกษา แนวคำถาม ประกอบด้วย

1. สมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของ นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการ อย่างไร
2. สมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของ นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับปฏิบัติการ อย่างไร
3. สมรรถนะด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของนักวิชาการ ตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการ อย่างไร
4. สมรรถนะด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของนักวิชาการ ตรวจเงินแผ่นดินระดับปฏิบัติการ อย่างไร
5. สมรรถนะด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของ นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการ อย่างไร
6. สมรรถนะด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของ นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับปฏิบัติการ อย่างไร

3.3 การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ

การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถามและการ สัมภาษณ์ มีดังต่อไปนี้

3.3.1 แบบสอบถาม

ผู้ศึกษาได้สร้างและพัฒนาแบบสอบถามความคิดเห็นจากนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน ตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด งานวิจัย และคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อกำหนดกรอบแนวคิด สำหรับการสร้างแบบสอบถาม
2. จัดทำแบบสอบถามตามกรอบแนวคิด พิจารณารายละเอียดให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ ของการศึกษาและสมมติฐานของการศึกษา โดยตรวจสอบความสมเหตุสมผลเบื้องต้น

3. เสนอแบบสอบถามความคิดเห็นของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้พิจารณาการใช้ภาษา ความเหมาะสมและความถูกต้อง

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามความคิดเห็นตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและเสนอให้พิจารณาอีกครั้ง

5. จัดทำแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการ อย่างน้อยจำนวน 172 คนและนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับปฏิบัติการจำนวนอย่างน้อย 179 คน

6. แจกแบบสอบถามแก่นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินไปยังสำนักตรวจสอบการเงินที่ 1-20

7. เมื่อได้รับแบบสอบถามที่ตอบแล้ว นำมาสำรวจความถูกต้องครบถ้วนของเนื้อหาเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

8. ทดสอบความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงของแบบสอบถามจากแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมด

3.3.2 การสัมภาษณ์

ผู้ศึกษาได้สัมภาษณ์ความคิดเห็นจากนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินตามลำดับดังนี้

1. ผู้ศึกษาเริ่มต้นสัมภาษณ์จากการแนะนำตนเอง แจ้งวัตถุประสงค์ของการศึกษา กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 6 คน แบ่งเป็นนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการ จำนวน 3 คน และนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับปฏิบัติการ จำนวน 3 คน โดยสัมภาษณ์ครั้งละ 1 คน แต่ละคนใช้เวลาประมาณ 20 นาที ด้วยแนวคำถาม ตามที่ปรากฏในหัวข้อ 3.2.2 แล้วจดบันทึกลงบนแบบสัมภาษณ์

2. เมื่อจบการสัมภาษณ์ในเบื้องต้นแล้ว ผู้ศึกษาจะแจ้งการวิเคราะห์ผลการศึกษาเชิงปริมาณ เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นที่แตกต่างออกไป จดบันทึกลงแบบสัมภาษณ์ เสร็จแล้วจึงกล่าวคำขอบคุณ นำข้อมูลมาประมวลร่วมกัน และสรุปผลการศึกษา

3.4 ความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

ความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ใช้วิธีการหาสหสัมพันธ์ด้วยรูปแบบการคำนวณแบบแอลฟาจากแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมด ซึ่งได้รับมากกว่าจำนวนที่กำหนดขนาดตัวอย่างไว้ในข้อ 3.1.2 และตารางที่ 3.1 แบ่งเป็นนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการจำนวน 193 ชุด และนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับปฏิบัติการจำนวน 207 ชุด จำนวนทั้งสิ้น 400 ชุด พบว่า ค่าความเชื่อมั่นที่คำนวณจากสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เมื่อพิจารณา

แบบสอบถามตามสมรรถนะรายด้านและคุณภาพงานสอบบัญชี ได้ค่าความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงที่ยอมรับได้ โดยมีค่าอำนาจจำแนกสอดคล้องกับ Nunnally (1978) ที่ได้เสนอว่าการทดสอบค่าอำนาจจำแนกเกินกว่า 0.4 เป็นค่าที่ยอมรับได้ สำหรับค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาที่ทดสอบมีค่าสัมประสิทธิ์มากกว่า 0.7 ซึ่งเป็นค่าที่ยอมรับได้เช่นกัน

ตารางที่ 3.2 ผลทดสอบความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรง

ตัวแปร	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
สมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชี	0.80 – 0.91	0.94
สมรรถนะด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี	0.52 – 0.89	0.88
สมรรถนะด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี	0.64 – 0.90	0.90
คุณภาพงานสอบบัญชี	0.75 – 0.93	0.93

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลข้อมูล

3.5.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1. การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
2. การวิเคราะห์องค์ประกอบของตัวแปร (Factor Analysis)
3. การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะและคุณภาพงานสอบบัญชี ด้วยวิธีการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple correlation analysis)
4. การทดสอบสมมติฐานการศึกษา ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple regression analysis) โดยมีนัยสำคัญ ณ ระดับสถิติที่ 0.01

3.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม

1. แบบสอบถาม ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยแบ่งได้ดังนี้
 - ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency Distributions) และการหาค่าร้อยละ (Percentage)
 - ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นสมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี และคุณภาพงานสอบบัญชี
 ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยาย และสรุปผลดำเนินการศึกษา

ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะและคุณภาพงานสอบบัญชีโดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เชิงพหุคูณ (Multiple correlation analysis)

ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐานการศึกษาโดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple regression analysis) โดยกำหนดนัยสำคัญ ณ ระดับสถิติที่ 0.01

3.5.3 การประมวลผลข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ผู้ศึกษาประมวลผลข้อมูล ตามลำดับ ดังนี้

1. ผู้ศึกษา ประมวลผลข้อมูลที่ได้จากการจัดบันทึกการสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 6 คนแบ่งเป็นนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการจำนวน 3 คน และนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับปฏิบัติการ 3 คน ในรูปแบบพรรณนาความ เป็นรายการถาม

2. นำข้อมูลในข้อ 1.มาประกอบกับการวิเคราะห์ผลการศึกษาเชิงสถิติ รวมกับแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อสรุปผลการศึกษาและอภิปรายผลการศึกษา